

METODYKA SPORZĄDZANIA PISM PROCESOWYCH W SPRAWACH KARNYCH, CYWILNYCH, GOSPODARCZYCH I ADMINISTRACYJNYCH

Aleksandra Cempura, Anna Kasolik

WYDANIE **7**

METODYKA SPORZĄDZANIA PISM PROCESOWYCH W SPRAWACH KARNYCH, CYWILNYCH, GOSPODARCZYCH I ADMINISTRACYJNYCH

Aleksandra Cempura, Anna Kasolik

Zamów książkę w księgarni internetowej

proinfo.pl
księgarnia internetowa

METODYKI

WYDANIE **7**

Stan prawny na 2 listopada 2020 r.

Wydawca
Monika Pawłowska

Redaktor prowadzący
Kinga Zając

Opracowanie redakcyjne
JustLuk

Projekt okładek serii
Wojtek Kwiecień-Janikowski, Przemek Dębowski

prawolubni

Ta książka jest wspólnym dziełem twórcy i wydawcy. Prosimy, byś przestrzegał przysługujących im praw. Książkę możesz udostępnić osobom bliskim lub osobiście znanym, ale nie publikuj jej w internecie. Jeśli cytujesz fragmenty, nie zmieniaj ich treści i koniecznie zaznacz, czyje to dzieło. A jeśli musisz skopiować część, rób to jedynie na użytek osobisty.

Szanujmy prawo i własność
Więcej na www.legalnakultura.pl
Polska Izba Książki

© Copyright by Wolters Kluwer Polska Sp. z o.o., 2021

ISBN 978-83-8223-255-4
7. wydanie

Dział Praw Autorskich
01-208 Warszawa, ul. Przyokopowa 33
tel. 22 535 82 19
e-mail: ksiazki@wolterskluwer.pl

księgarnia internetowa www.profinfo.pl

SPIS TREŚCI

Wykaz skrótów	17
---------------------	----

Wstęp	21
-------------	----

I. Część karna

Uwagi wprowadzające	25
---------------------------	----

Rozdział 1

Pisma procesowe w postępowaniu przygotowawczym	29
---	-----------

1. Analiza poprawności postępowania przygotowawczego oraz postępowania przed sądem I instancji	29
1.1. Poprawność sporządzania protokołów, notatki urzędowe	29
1.2. Gwarancje procesowe w postępowaniu przygotowawczym	33
1.2.1. Pouczenie podejrzanego o przysługujących mu prawach	33
1.2.2. Przesłuchanie w charakterze świadka osoby, której następnie zostały przedstawione zarzuty	34
1.2.3. Udział obrońcy w postępowaniu przygotowawczym	35
1.3. Czynność procesowa przedstawienia zarzutów	36
1.4. Udział stron postępowania w czynnościach dowodowych	38
1.5. Zabezpieczenie materiału dowodowego	40
1.6. Poprawność przeprowadzonych czynności procesowych (okazanie, przeszukanie)	40
1.6.1. Okazanie osoby lub rzeczy	41
1.6.2. Przeszukanie i zatrzymanie rzeczy	44
1.6.3. Oględziny, otwarcie zwłok, eksperyment procesowy	44
1.6.4. Czynności związane z badaniem na okoliczność obecności alkoholu lub innych środków odurzających	45
1.7. Organ prowadzący postępowanie przygotowawcze, forma prowadzonego postępowania przygotowawczego	45

2. Akt oskarżenia	46
2.1. Odpowiedź na akt oskarżenia	49
2.2. Zwrot aktu oskarżenia, przekazanie sprawy prokuratorowi w celu uzupełnienia śledztwa lub dochodzenia	49

Rozdział 2

Postępowanie przed sądem I instancji	51
1. Właściwość sądu rozpoznającego sprawę	51
2. Skład sądu w trakcie postępowania	54
3. Obrona obligatoryjna i prawo do obrony	58
4. Zakazy dowodowe	61
5. Wyjaśnienia oskarżonego	64
6. Wniosek o ściganie	66
7. Modyfikacja opisu czynu	66
8. Poprawność doręczeń i wezwań na rozprawę	67
9. Zachowanie zasady bezpośredniości	68
10. Poprawność sporządzania protokołów	69
11. Odniesienie się przez sąd do wniosków dowodowych	72
12. Inicjatywa dowodowa sądu i stron	73
13. Upředzenie o zmianie kwalifikacji przed wyrokiem	75
14. Dowód z opinii biegłego	78
14.1. Konieczność dopuszczenia dowodu z opinii biegłego albo biegłych ...	78
14.2. Poprawność dopuszczenia dowodu z opinii biegłego sądowego	81
14.3. Forma i treść opinii	82
14.4. Wymogi dotyczące opinii psychiatrycznej	85
14.5. Ocena opinii	89
14.6. Znaczenie opinii prywatnej (pozaprosowej)	92
15. Udzielenie głosu stronom	94
16. Wyrokowanie	96
17. Obowiązek naprawienia szkody	98
18. Warunkowe umorzenie postępowania – okres próby (art. 66 k.k.)	101
18.1. Zmiany w zakresie orzekania kar (art. 37a k.k.)	102
18.2. Mieszana kara – pozbawienia wolności i ograniczenia wolności (art. 37b k.k.)	103
18.3. Warunkowe zawieszenie wykonania kary pozbawienia wolności (art. 69 k.k.)	104
18.4. Kara ograniczenia wolności	106
18.5. Kara grzywny	107
18.6. Zmiany dotyczące środków zabezpieczających	107
18.7. Zatarcie kar nieizolacyjnych (art. 107 k.k.)	108
18.8. Orzekanie o środkach kompensacyjnych	109
18.9. Ponoszenie odpowiedzialności za prowadzenie w stanie nitrzeźwości pojazdu innego niż pojazd mechaniczny	111

18.10. Stosowanie siły fizycznej i środków przymusu bezpośredniego wobec osoby podejrzaney i oskarżonego	112
18.11. Prawo do pomocy tłumacza	113
18.12. Rozszerzenie katalogu spraw uprawniających prokuratora do zamieszczenia w akcie oskarżenia kar i środków karnych uzgodnionych z oskarżonym	113

Rozdział 3

Analiza poprawności wydanego w sprawie orzeczenia	116
1. Analiza poprawności wydanego w sprawie wyroku	116
1.1. Elementy wyroku	116
1.2. Wyrok zwykły, wyrok zaoczny, wyrok nakazowy	116
1.3. Data wydania wyroku	117
1.4. Właściwość sądu	118
1.5. Skład sądu	119
1.6. Wskazanie osoby oskarżonego	122
1.7. Data urodzenia oskarżonego	123
1.8. Opis czynu	126
1.9. Elementy dyspozytywne wyroku	127
1.10. Pozostałe elementy wyroku	129
1.11. Zgodność podpisu z podpisem sędziego orzekającego	130
2. Analiza uzasadnienia wyroku	130
2.1. Podstawa faktyczna	131
2.2. Analiza strony przedmiotowej typu czynu zabronionego	134
2.3. Analiza strony podmiotowej typu czynu zabronionego	135
2.4. Ocena dowodów	135
2.5. Uzasadnienie kary, środków karnych, środków zabezpieczających, środków zapobiegawczych	137
2.6. Wyjaśnienie podstawy prawnej	137

Rozdział 4

Apelacja	139
1. Konstrukcja apelacji – poprawność sformułowań elementów apelacji	139
2. Odmienności w formułowaniu elementów apelacji w odniesieniu do poszczególnych wzorów	160
2.1. Apelacja w sprawie o przestępstwo sporządzona przez oskarżyciela posiłkowego/prywatnego	160
2.2. Apelacja w sprawie o wykroczenie sporządzona przez obrońcę	161
2.2.1. Odniesienie przepisów Kodeksu postępowania karnego do postępowania w sprawach o wykroczenia	161
2.2.2. Pozycja procesowa obwinionego	162
2.2.3. Analiza akt postępowania z uwzględnieniem odmienności proceduralnych	162

2.2.3.1. Ustanie karalności (przedawnienie orzekania)	162
2.2.3.2. Obrona obligatoryjna	164
2.2.3.3. Wniosek o ściganie	166
2.2.3.4. Odstępstwa od zasady bezpośredniości	166
2.2.4. Sporządzenie i wniesienie apelacji	167
2.2.4.1. Termin wniesienia apelacji	167
2.2.4.2. Stosowanie przepisów Kodeksu postępowania karnego	168
2.2.4.3. Konstrukcja zarzutów apelacji	169
2.2.4.4. Uzupełnienie postępowania dowodowego	171
2.2.5. Wzór apelacji od wyroku w sprawie o wykroczenie	172
3. Formułowanie elementów aktu oskarżenia w odniesieniu do poszczególnych wzorów	179
3.1. Subsydiarny akt oskarżenia w sprawie o przestępstwo	180
3.2. Prywatny akt oskarżenia	189
4. Zasady sporządzania opinii prawnej w sprawach karnych	194

II. Część cywilna

Uwagi wprowadzające	201
----------------------------------	------------

Rozdział 5

Postępowanie procesowe	208
1. Pisma główne w postępowaniu – uwagi ogólne	208
2. Pozew	208
2.1. Elementy pozwu	208
2.2. Oznaczenie sądu	214
2.3. Właściwość miejscowa	214
2.4. Właściwość rzeczowa	217
2.5. Określenie stron postępowania	219
2.6. Wartość przedmiotu sporu	221
2.7. Opłata od pozwu	226
2.8. Określenie żądania pozwu	229
2.9. Zakres żądania pozwu	230
2.10. Oznaczenie daty wymagalności roszczenia oraz wniosek o zasądzenie odsetek	230
2.11. Rekompensata kosztów odzyskania należności	231
2.12. Konstrukcja żądania pozwu	234
2.12.1. Konstrukcja żądania w pozwie o zasądzenie świadczenia	234
2.12.2. Konstrukcja żądania w pozwie o ustalenie istnienia lub nieistnienia stosunku prawnego lub prawa	234

2.12.3. Konstrukcja żądania pozwu o ukształtowanie stosunku prawnego lub prawa	236
2.12.4. Konstrukcja żądania ewentualnego i alternatywnego oraz żądania zawierającego uprawnienie do zwolnienia się przez pozwanego z zobowiązania w drodze innego świadczenia	237
2.13. Przytoczenie faktów	238
2.14. Podstawa prawna roszczenia	240
2.15. Wnioski dowodowe	242
2.16. Wniosek o zobowiązanie strony przeciwnej lub innej osoby do przedłożenia dokumentu	248
2.17. Fakultatywne elementy pozwu	249
2.17.1. Wniosek o zwolnienie od ponoszenia kosztów	249
2.17.2. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu	252
2.17.3. Wniosek o zabezpieczenie roszczenia	255
2.17.4. Wniosek o wykonanie zastępcze	260
2.17.5. Wniosek o nadanie wyrokowi rygору natychmiastowej wykonalności	262
2.17.6. Wniosek o przeprowadzenie rozprawy pod nieobecność powoda	264
2.17.7. Wniosek o rozpoznanie sprawy z pominięciem przepisów dotyczących postępowania w sprawach gospodarczych	265
2.18. Skutki wniesienia pozwu	265
2.18.1. Materialnoprawne skutki wniesienia pozwu	266
2.18.2. Procesowe skutki wniesienia pozwu	268
2.19. Braki formalne pozwu	269
2.20. Wniosek o zawiązanie do próby ugodowej	272
2.21. Wzór pozwu	275
3. Odrębności w rodzajach pozwów	284
3.1. Pozew w sprawie o ochronę dóbr osobistych	284
3.2. Pozew o stwierdzenie nieważności umowy	289
3.3. Pozew o unieważnienie umowy	293
3.4. Pozew o uznanie czynności za bezskuteczną	296
3.4.1. Pozew o uznanie czynności za bezskuteczną (art. 59 k.c.)	296
3.4.2. Pozew o uznanie czynności za bezskuteczną (art. 527–534 k.c. – skarga pauliańska)	299
3.5. Pozew o wydanie wyroku nakazującego złożenie oświadczenia woli ..	302
3.6. Pozew o ustalenie stanu prawnego ujawnionego w księdze wieczystej z rzeczywistym stanem prawnym	305
3.7. Powództwo windykacyjne	309
3.8. Powództwo negatoryjne	312
3.9. Pozew o ochronę posiadania	315
3.10. Pozew w sprawie o zachowek	318

4. Odpowiedź na pozew i postępowanie przygotowawcze	321
4.1. Posiedzenie przygotowawcze	322
4.2. Znaczenie odpowiedzi na pozew	324
4.3. Termin wniesienia odpowiedzi na pozew	326
4.4. Zarzuty i twierdzenia podnoszone w odpowiedzi na pozew	327
4.5. Wniesienie powództwa wzajemnego	346
4.6. Inne wnioski, które mogą się znaleźć w odpowiedzi na pozew	347
4.7. Wzór odpowiedzi na pozew	348

Rozdział 6

Postępowanie przed sądem I instancji	353
1. Przesłanki nieważności postępowania (art. 379 k.p.c.)	353
1.1. Uwagi ogólne	353
1.2. Niedopuszczalność drogi sądowej	354
1.3. Brak zdolności sądowej lub procesowej, brak organu powołanego do reprezentowania strony, brak przedstawiciela ustawowego, nienależyte umocowanie pełnomocnika	355
1.3.1. Zdolność sądowa	355
1.3.2. Zdolność procesowa	356
1.3.3. Organ powołany do reprezentowania strony	358
1.3.4. Prawidłowo ustanowiony pełnomocnik, przedstawiciel	359
1.4. Zawisłość sporu	362
1.5. Powaga rzeczy osądzonej	363
1.6. Niewłaściwość składu sądu	366
1.7. Brak możliwości obrony praw	369
1.8. Niewłaściwość sądu	374
2. Postępowanie dowodowe	375
2.1. Protokoły z posiedzeń	378
2.2. Postanowienia dowodowe	380
2.3. Zastrzeżenia do protokołu	382
2.4. Rozkład ciężaru dowodu	385
2.5. Przeprowadzenie dowodu z urzędu	386
2.6. Dowód <i>prima facie</i>	387
2.7. Fakty znane powszechnie	389
2.8. Fakty znane z urzędu	390
2.9. Fakty przyznane	391
2.10. Domniemania faktyczne	393
2.11. Domniemania prawne	395
2.12. Ocena dowodów	396
2.13. Dowód z dokumentów	399
2.13.1. Dokument urzędowy	404
2.13.2. Dokument prywatny	406
2.13.3. Ograniczenia dowodowe związane z dokumentami	408

2.14. Umowa dowodowa	412
2.15. Dowód z zeznań świadków	413
2.15.1. Zasada bezpośredniości	414
2.15.2. Ograniczenia dowodowe	416
2.15.3. Prawo odmowy zeznań	418
2.15.4. Ocena dowodu z zeznań świadków	419
2.16. Dowód z opinii biegłego sądowego	421
2.16.1. Potrzeba powołania biegłego w celu sporządzenia opinii	423
2.16.2. Elementy opinii	423
2.16.3. Znaczenie opinii prywatnej (pozaprosesowej)	426
2.16.4. Ocena dowodu z opinii biegłego	427
2.17. Dowód z przesłuchania stron	430

Rozdział 7

Postępowanie nieprocesowe	434
1. Odpowiednie stosowanie przepisów dotyczących postępowania procesowego	435
2. Właściwość sądu	436
3. Uczestnicy postępowania	437
4. Postępowanie dowodowe	440
4.1. Wymogi dotyczące wniosku i odpowiedzi na wniosek w postępowaniu nieprocesowym	441
4.1.1. Wniosek o stwierdzenie zasiedzenia nieruchomości	442
4.1.2. Wniosek o nadanie aktowi notarialnemu klauzuli wykonalności	447
4.1.3. Wniosek o stwierdzenie nabycia spadku wraz z wnioskiem o dział spadku	449
4.2. Koszty postępowania	453
5. Orzeczenia w postępowaniu nieprocesowym	454

Rozdział 8

Analiza poprawności wydanego w sprawie orzeczenia	458
1. Elementy orzeczenia	458
1.1. Sąd orzekający w sprawie	459
1.1.1. Zgodność składu sądu z przepisami prawa	459
1.1.2. Udział sędziego wyłączanego z mocy ustawy	460
1.1.3. Orzekanie przez sąd rejonowy w sprawie zastrzeżonej do właściwości sądu okręgowego bez względu na wartość przedmiotu sporu	460
1.2. Strony postępowania	463
1.3. Rozstrzygnięcie (sentencja)	464
1.3.1. Wyrok wstępny, wyrok częściowy	468

1.3.1.1. Wyrok wstępny	468
1.3.1.2. Wyrok częściowy	471
1.4. Rozstrzygnięcie co do kosztów procesu	473
1.5. Podpisy pod wyrokiem	475
2. Problematyka ogłoszenia orzeczenia	478
3. Zasady wyrokowania	479
3.1. Przedmiot orzekania	479
3.2. Zasada aktualności orzeczeń	482
3.3. Podstawa faktyczna i prawna orzeczenia	484
4. Analiza uzasadnienia orzeczenia	487
4.1. Analiza elementów uzasadnienia	487
4.1.1. Podstawa faktyczna	489
4.1.2. Podstawa prawna	489
4.2. Analiza dokonanej przez sąd oceny dowodów	490

Rozdział 9

Zaskarżanie orzeczeń	496
1. Apelacja	497
2. Odmienności w zaskarżaniu orzeczeń w postępowaniu nieprocesowym	510
2.1. Apelacja	510
2.2. Zażalenie	518
2.3. Skarga na orzeczenie referendarza sądowego	523
3. Zasady sporządzania opinii prawnej	526

III. Część gospodarcza

Uwagi wprowadzające	531
----------------------------------	-----

Rozdział 10

Umowy zawierane w ramach obrotu profesjonalnego	532
1. Rodzaje umów funkcjonujących w obrocie handlowym	532
2. Oświadczenie woli	534
2.1. Wykładnia umowy	535
2.2. Forma oświadczeń woli	536
3. Wady oświadczenia woli	540
4. Treść złożonych oświadczeń woli – objęcie granicami swobody kontraktowania	542
5. Podstawowe elementy umów i ich sformułowania	546
5.1. Nazwa umowy	546
5.2. Data i miejsce zawarcia umowy	546
5.3. Strony umowy	547
5.3.1. Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	547

5.3.2.	Spółka cywilna	548
5.3.3.	Osobowe spółki handlowe: spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna	549
5.3.4.	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna, inny podmiot mający osobowość prawną	550
5.4.	Reprezentacja	552
5.4.1.	Osoba fizyczna prowadząca działalność gospodarczą	552
5.4.2.	Spółka cywilna	552
5.4.3.	Spółki prawa handlowego – spółka jawna, partnerska, komandytowa, komandytowo-akcyjna	553
5.4.4.	Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością, spółka akcyjna, inny podmiot mający osobowość prawną	554
5.5.	Preambuła	556
5.6.	Postanowienia wstępne	557
5.7.	Przedmiot umowy	558
5.8.	Miejsce wykonania umowy	558
5.9.	Podstawowe obowiązki stron	559
5.10.	Terminy spełnienia świadczeń	561
5.11.	Materiały i podwykonawcy	561
5.12.	Wynagrodzenie	562
5.13.	Sposób rozliczenia i płatności	563
5.14.	Odsetki za zwłokę w płatnościach	563
5.15.	Kara umowna	565
5.16.	Odpowiedzialność za nienależyte wykonanie zobowiązania	568
5.17.	Umowne prawo odstąpienia	570
5.18.	Warunki ewentualnego rozwiązania umowy	572
5.19.	Warunki i okres gwarancji	573
5.20.	Zakaz konkurencji	576
5.21.	Klauzula poufności	577
5.22.	Określenie sądu właściwego do rozstrzygania ewentualnych sporów	579
5.23.	Dodatkowe zabezpieczenia	580
5.24.	Postanowienia końcowe	581

Rozdział 11

Umowy zawierane w ramach obrotu konsumenckiego	583
1. Odmienności w umowach zawieranych z konsumentami	583
1.1. Wzorce umowne	583
1.2. Niedozwolone postanowienia umowne	585
1.3. Katalog niedozwolonych klauzul umownych	586

Rozdział 12

Ogólny wzór umowy na przykładzie umowy zbycia udziałów w spółce z o.o. wraz z komentarzem	588
--	------------

Rozdział 13**Przykłady konstrukcji pozwów na gruncie przepisów Kodeksu spółek**

handlowych	595
1. Pozew o wyłączenie wspólnika w spółce z ograniczoną odpowiedzialnością	595
2. Pozew o uchylenie uchwały wspólników spółki kapitałowej na przykładzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	601
3. Pozew o stwierdzenie nieważności uchwały wspólników spółki kapitałowej na przykładzie spółki z ograniczoną odpowiedzialnością	608
4. Pozew o odszkodowanie przeciwko członkowi zarządu spółki z tytułu odpowiedzialności za zobowiązania spółki	614
5. Powództwo wspólnika o naprawienie szkody wyrządzonej spółce (tzw. <i>actio pro socio</i>)	622

IV. Część administracyjna

Uwagi wprowadzające	631
----------------------------------	-----

Rozdział 14**Skarga do wojewódzkiego sądu administracyjnego**

1. Uwagi ogólne	632
2. Analiza akt postępowania administracyjnego	632
2.1. Przesłanki nieważności decyzji	633
2.1.1. Ustalenie właściwości organu wydającego decyzję	633
2.1.2. Wybór przepisów proceduralnych stosowanych w badanym postępowaniu	635
2.1.3. Tożsamość przedmiotu postępowania	637
2.1.4. Prawdliwość doręczeń	637
2.2. Przesłanki wznowienia postępowania	640
2.2.1. Prawdliwość dowodów stanowiących podstawę ustaleń w postępowaniu	641
2.2.2. Popęlnienie przestępstwa	643
2.2.3. Przesłanki wyłączenia organu	643
2.2.4. Przesłanki wyłączenia pracownika	644
2.2.5. Prawidłowe ustalenie katalogu stron postępowania	645
2.2.6. Nowe fakty i dowody w postępowaniu	647
2.2.7. Wymagane prawem stanowisko innego organu	648
2.2.8. Rozstrzygnięcie zagadnienia wstępnego przez organ	649
2.2.9. Istnienie innego orzeczenia stanowiącego podstawę wydania decyzji	649
2.3. Inne naruszenia przepisów postępowania mające wpływ na treść wydanej decyzji	650
2.3.1. Gwarancje stron postępowania – art. 10 k.p.a.	650

2.3.2. Pouczenia o przysługujących stronie prawach	652
2.3.3. Prawidłowość sporządzonych protokołów	653
2.3.4. Udział pełnomocnika	655
2.3.5. Prawidłowość przesłuchań świadków	657
2.3.6. Prawidłowość przesłuchań i weryfikacja żądań stron postępowania	657
2.3.7. Metryka sprawy	659
2.3.8. Postępowanie dowodowe	659
2.3.9. Dowód z opinii biegłego	663
2.3.10. Tryb wszczęcia postępowania	665
2.3.11. Rozprawa	666
2.3.12. Przesłanki zawieszenia postępowania	667
2.4. Podsumowanie	668
3. Analiza poprawności wydanych w postępowaniu decyzji	668
3.1. Weryfikacja, czy podjęte w sprawie rozstrzygnięcie jest aktem administracyjnym	668
3.2. Podstawa prawna wydawanej decyzji	669
3.3. Wykonalność wydanej w postępowaniu decyzji – pozostałe przesłanki nieważności decyzji	669
3.4. Weryfikacja elementów formalnych decyzji na podstawie art. 107 k.p.a.	670
3.5. Poprawność sporządzenia uzasadnienia decyzji	674
4. Odwołanie	675
5. Realizacja zasady dwuinstancyjności – właściwość organu II instancji	678
6. Decyzje organu odwoławczego	679
6.1. Utrzymanie w mocy zaskarżonej decyzji	680
6.2. Uchylenie i przekazanie do ponownego rozpatrzenia	680
6.3. Uchylenie i orzeczenie co do istoty sprawy	681
6.4. Umorzenie postępowania	681
6.5. Rozstrzygnięcie w sytuacji nieważności decyzji	681
7. Ogólny wzór skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	683

Rozdział 15

Skarga kasacyjna i zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego	695
1. Weryfikacja typu orzeczenia	695
2. Legitymacja skargowa	697
2.1. Analiza poprawności sentencji wyroku	699
2.2. Analiza uzasadnienia wyroku wojewódzkiego sądu administracyjnego	701
2.2.1. Uzasadnienie faktyczne wyroku	702
2.2.2. Uzasadnienie prawne wyroku	702
2.2.3. Wskazanie sądu co do dalszego postępowania	704

3. Analiza akt postępowania przed wojewódzkim sądem administracyjnym ...	705
3.1. Analiza przesłanek nieważności postępowania	705
3.1.1. Niedopuszczalność drogi sądowej	707
3.1.2. Brak zdolności sądowej lub procesowej organu powołanego do reprezentowania strony lub przedstawiciela ustawowego, brak należytego umocowania pełnomocnika	708
3.1.3. Skład sądu	710
3.1.4. Przesłanki wyłączenia sędziego	711
3.1.5. Pozbawienie strony możliwości obrony swoich praw	711
3.1.6. Właściwość wojewódzkiego sądu administracyjnego	712
3.2. Pozostałe uchybienia proceduralne	713
3.2.1. Udział prokuratora, Rzecznika Praw Obywatelskich i organizacji społecznych	713
3.2.2. Związanie sądu prawomocnym wyrokiem skazującym	714
3.2.3. Ustalenie kręgu stron postępowania	715
3.2.4. Wymogi formalne składanych pism procesowych	716
3.2.5. Wymogi formalne skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	717
3.2.6. Weryfikacja przesłanek odrzucenia skargi do wojewódzkiego sądu administracyjnego	718
3.2.7. Prawdliwość doręczeń	719
3.2.8. Dochowanie terminów przez strony postępowania	720
3.2.9. Weryfikacja przesłanek odroczenia	720
3.2.10. Prawdliwość sporządzanych protokołów i notatek	721
3.2.11. Zastrzeżenia do protokołu	722
3.2.12. Dodatkowe postępowanie dowodowe	722
3.2.13. Weryfikacja przesłanek trybu uproszczonego	723
3.2.14. Weryfikacja przesłanek zawieszenia postępowania	724
4. Konstrukcja skargi kasacyjnej	725
5. Zażalenie do Naczelnego Sądu Administracyjnego	732
5.1. Katalog zaskarżalnych postanowień i zarządzeń	732
5.2. Pozostałe warunki sporządzania zażalenia	734
5.3. Konstrukcja zażalenia do Naczelnego Sądu Administracyjnego	736

WSTĘP

Przygotowanie ważnego dla sprawy pisma na egzaminie zawodowym (adwokackim czy radcowskim), a często także w praktyce może sprawiać trudności. Jest to spowodowane wieloma czynnikami, m.in. stresem egzaminacyjnym, natłokiem obowiązków zawodowych, wąskimi ramami czasowymi, w których jednak nie tylko należy zapoznać się z aktami sprawy, lecz także odnaleźć uchybienia w toku rozumowania sądu lub przyjąć właściwą strategię skierowania pisma wszczynającego postępowanie, skonstruować i usystematyzować zarzuty, a następnie wyczerpująco uzasadnić swoje stanowisko.

Niniejsza publikacja w syntetyczny sposób opisuje proces sporządzania pism procesowych, które mogą mieć praktyczne znaczenie dla powodzenia danego postępowania. Umiejętność ich przygotowania może determinować zdanie egzaminu zawodowego. Celem auterek było więc wypracowanie ogólnych schematów sporządzania takich pism i wskazanie praktycznych rozwiązań o charakterze uniwersalnym.

Ponadto tym, co odróżnia niniejszą publikację od innych pozycji dostępnych na rynku, jest kompleksowe omówienie zarówno poprawności wydawanego w sprawie orzeczenia, jak i całego toku postępowania. Ta część publikacji w szczególności ma pomóc w podjęciu decyzji dotyczącej wnoszenia środków zaskarżenia oraz zasadności podnoszonych w nich zarzutów.

Książka skierowana jest w szczególności do aplikantów, którzy podczas odbywania aplikacji powinni zdobyć wiedzę o technice sporządzania pism procesowych, by później doskonalić się w tej materii. Niezwykle przydatna może być ona również dla praktyków, którzy mają szansę ulepszyć wypracowane już techniki lub zwrócić uwagę na te elementy, które dotychczas były pomijane. Wydaje się bowiem, że każda osoba zamierzająca przygotowywać pozwy, apelacje, akty oskarżenia powinna przede wszystkim poznać pewne ogólne schematy ich pisania, wiedzieć, na co zwrócić uwagę, aby jak najlepiej wykorzystać wiadomości dotyczące danej sprawy.

Zdaniem autorek wiedza o pewnych wytycznych w ramach danego działu prawnego może pomóc zaoszczędzić czas, ale przede wszystkim ułatwić skonstruowanie kompletnego pod względem formalnym pisma i ułatwić wykazanie błędnego toku rozumowania sądu czy też pomóc sądowi właściwie zrozumieć stanowisko autora pisma. Tym samym publikacja ta ma charakter dużo bardziej praktyczny aniżeli teoretyczne rozważania.

Opracowanie uwzględnia również nowelizacje ustaw istotnych w obszarze sporządzania pism procesowych dokonane w latach 2016–2018 oraz w 2019 r. Na szczególną uwagę zasługuje nowelizacja, która od 5.10.2019 r. oraz 5.12.2019 r. (Dz.U. poz. 1694) zmieniła brzmienie wielu przepisów.

Orzecznictwo

Obowiązek przedstawienia dokumentu, przewidziany w art. 248 § 1 k.p.c., dotyczy także notariusza i obejmuje sporządzane przez niego akty notarialne.

Uchwała SN z 18.11.2015 r., III CZP 69/15, OSNC 2016/11, poz. 127

Obowiązek złożenia w sądzie oryginału dokumentu powstaje automatycznie z chwilą zgłoszenia przez stronę przeciwną takiego żądania, a więc bez potrzeby wydawania przez sąd jakichkolwiek rozstrzygnięć w tym przedmiocie. Różni się on od obowiązku przedstawienia dokumentu na zarządzenie sądu w trybie art. 248 k.p.c. W tym ostatnim przypadku obowiązek ten uzależniony jest od decyzji sądu i ma szerszy zasięg podmiotowy, gdyż obejmuje każdego, u kogo określony dokument się znajduje. Artykuł 129 k.p.c. nie określa *expressis verbis* sankcji za niepodporządkowanie się żądaniu przeciwnika. Niewątpliwie jednak zaniechanie obowiązku wynikającego z tego przepisu podlega ocenie przez pryzmat art. 233 § 2 k.p.c.

Wyrok SA w Gdańsku z 30.05.2018 r., I AGa 132/18, LEX nr 2698119

Niepoświadczone kserokopie wprawdzie nie stanowią dowodów z dokumentów, o których mowa w art. 244 i art. 245 k.p.c., nie są jednak pozbawione mocy dowodowej, w rozumieniu art. 232 w zw. z art. 308 k.p.c. Dopóki sąd ani strona przeciwna nie zakwestionuje ich i nie zażąda złożenia oryginałów dokumentów, stanowią one jeden ze środków dowodowych, przy pomocy których strona może udowodnić fakty istotne dla rozstrzygnięcia sprawy. Dowody te, jak każde inne, podlegają ocenie sądu na podstawie art. 233 k.p.c. Dopiero, jeżeli sąd zażąda przedstawienia oryginału dokumentu, strona jak również każda inna osoba, która go posiada, obowiązana jest, zgodnie z art. 248 k.p.c., przedstawić oryginał. Obowiązek złożenia oryginału dokumentu powstaje dla strony, która powołuje się na dokument, także w sytuacji wskazanej w art. 129 § 1 k.p.c., a więc wtedy, gdy strona przeciwna zażądała złożenia oryginału dokumentu.

Wyrok SN z 23.01.2020 r., II PK 135/18, LEX nr 2805058

2.17. Fakultatywne elementy pozwu

2.17.1. Wniosek o zwolnienie od ponoszenia kosztów

Dla autora pozwu istotne jest, że powód – zarówno będący osobą fizyczną, jak i osobą prawną lub jednostką organizacyjną niebędącą osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną – może wystąpić o zwolnienie od ponoszenia kosztów sądowych (w całości lub części, np. w zakresie opłaty od pozwu). Przepisy regulujące przesłanki uzyskania zwolnienia od ponoszenia kosztów sądowych przewidziano w ustawie z 28.07.2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz.U. z 2020 r. poz. 755 ze zm.).

Wniosek o zwolnienie z ponoszenia kosztów sądowych składa się wraz z pozwem. Do czasu jego prawomocnego rozstrzygnięcia powód nie jest obowiązany do uiszczania opłaty od pozwu.

W przypadku gdy powód jest **osobą fizyczną** (także jeżeli jego roszczenie wskazane w pozwie jest związane z działalnością gospodarczą, którą prowadzi), aby uzyskać zwolnienie z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych, powinien złożyć oświadczenie oraz wykazać, że nie jest w stanie ponieść kosztów sądowych bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny lub ich poniesienie narazi ją na taki uszczerbek (art. 102 ust. 1 u.k.s.c.). W tym celu należy przedłożyć zaświadczenie o osiągniętych zarobkach lub wykazać brak zatrudnienia, przedstawić liczbę osób pozostających na utrzymaniu, wysokość miesięcznych wydatków, ewentualne zadłużenie itd. Do wniosku należy dołączyć oświadczenie na formularzu zgodnie ze wzorem wskazanym w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z 31.01.2006 r. w sprawie określenia wzoru oświadczenia o stanie rodzinnym, majątku, dochodach i źródłach utrzymania osoby fizycznej ubiegającej się o zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu cywilnym (Dz.U. z 2015 r. poz. 574).

W przypadku gdy po stronie powodowej występuje osoba prawna albo jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której ustawa przyznaje zdolność prawną, także może ona dochodzić zwolnienia z obowiązku uiszczania kosztów sądowych. W tym celu, zgodnie z art. 103 u.k.s.c., należy wykazać, że strona powodowa nie ma dostatecznych środków na uiszczenie kosztów. W przypadku spółki handlowej, w myśl znowelizowanych przepisów, trzeba wykazać, że jej wspólnicy albo akcjonariusze nie mają dostatecznych środków na zwiększenie majątku spółki lub udzielenie spółce pożyczki. Istotne jest to, że nie stosuje się w tej sytuacji żadnego wzoru oświadczenia, jak jest to przewidziane w przypadku osób fizycznych.

Należy pamiętać, że przyznane zwolnienie od kosztów sądowych obejmuje postępowanie przed sądem I i II instancji, a nie rozciąga się na postępowanie kasacyjne (tak m.in. uchwała SN (7) z 5.06.2008 r., III CZP 142/07, OSNC 2008/11, poz. 122).

Ponadto autor pozwu powinien mieć na względzie, że w ustawie o kosztach sądowych w sprawach cywilnych występują zwolnienia z obowiązku ponoszenia kosztów sądowych lub uiszczenia opłaty od pisma inicjującego postępowanie zarówno podmiotowe, jak i przedmiotowe (art. 95 i n. powołanej ustawy).

Zgodnie z art. 96 ust. 1 u.k.s.c. nie mają obowiązku uiszczenia kosztów sądowych m.in. następujące podmioty:

- 1) strona, która dochodzi ustalenia ojcostwa lub macierzyństwa oraz roszczeń z tym związanych;
- 2) strona, która dochodzi roszczeń alimentacyjnych;
- 3) strona pozwana w sprawie o obniżenie alimentów;

- 4) strona, która wnosi o uznanie postanowień umownych za niedozwolone;
- 5) pracownik, który wnosi powództwo do sądu pracy;
- 6) pracownik wnoszący powództwo, z zastrzeżeniem art. 35 ust. 1 zdanie drugie, lub strona wnosząca odwołanie do sądu pracy i ubezpieczeń społecznych;
- 7) strona w sprawach związanych z ochroną zdrowia psychicznego;
- 8) osoba ubezwłasnowolniona w sprawach o uchylenie lub zmianę ubezwłasnowolnienia;
- 9) osoba ubiegająca się o uzyskanie kompensaty na podstawie ustawy z 7.07.2005 r. o państwowej kompensacie przysługującej ofiarom niektórych czynów zabronionych (Dz.U. z 2016 r. poz. 325);
- 10) strona w sprawach dotyczących wypłat oraz zwrotu należności powstałych w wyniku realizacji przepisów z zakresu ochrony roszczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy;
- 11) osoba dotknięta przemocą w rodzinie w sprawach o zobowiązanie osoby stosującej przemoc w rodzinie do opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazanie zbliżania się do tego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia (wchodzi w życie 30.11.2020 r.).

Orzecznictwo

Uprawnione jest stwierdzenie, że wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony w pozwie obejmuje całe postępowanie sądowe przed sądami I i II instancji, postępowanie jest bowiem dwuinstancyjne i konstytucyjne prawo do sądu obejmuje również kontrolę orzeczenia I instancji.

Wyrok SN z 8.03.2010 r., II PK 255/09, LEX nr 589979

W przypadku osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą przesłanką zwolnienia od kosztów sądowych nie są trudności finansowe przedsiębiorstwa prowadzonego przez stronę. Sąd powinien bowiem brać pod uwagę całokształt stanu majątkowego i rodzinnego strony, który strona powinna rzetelnie ujawnić.

Postanowienie SA w Krakowie z 29.11.2010 r., I ACz 1464/10, LEX nr 1680249

Strona postępowania, która uzyskuje wysokie przychody z prowadzonej działalności gospodarczej, powinna posiadać środki na pokrycie kosztów sądowych. Przychód obrazuje bowiem potencjalne możliwości finansowe strony i określa skalę wydatków, jakie jest w stanie ponieść.

Postanowienie SA w Krakowie z 2.09.2010 r., I ACz 962/10, LEX nr 1680244

O zwolnieniu od obowiązku uiszczenia kosztów sądowych decyduje wyłącznie sytuacja majątkowa i zdrowotna strony z chwili złożenia wniosku o zwolnienie od kosztów sądowych. Zasadniczo poza zakresem oceny sądu pozostaje charakter i zasadność żądanego przez wnioskodawcę roszczenia, a także jego dotychczasowy sposób zachowania w toku innych zainicjowanych przez niego postępowań.

Postanowienie SA w Krakowie z 22.03.2010 r., I ACz 303/10, LEX nr 1680239

Jeżeli przed upływem terminu tygodniowego (od doręczenia wezwania) do wniesienia opłaty od apelacji uczestnik złożył pismo z prośbą o rozłożenie żądanej opłaty na raty ze względu na jego trudną sytuację materialną, to taka prośba jest jednocześnie wnioskiem o częściowe zwolnienie od kosztów sądowych. Zgłoszenie takiego wniosku powoduje, że obowiązek uiszczenia opłaty zostaje odsunięty w czasie.

Postanowienie SN z 7.02.2007 r., III CZ 4/07, LEX nr 274199

Ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych, złożony w terminie wyznaczonym do uiszczenia wpisu, nie ma wpływu na bieg tego terminu wówczas, gdy nie zawiera nowych okoliczności mających uzasadniać zwolnienie w porównaniu z okolicznościami, które zostały przytoczone w pierwszym odmownie załatwionym wniosku. Jeżeli natomiast ponowny wniosek o zwolnienie od kosztów, złożony w czasie biegu terminu do uiszczenia wpisu, zawiera nowe okoliczności, to wniosek ten podlega rozpoznaniu. Do czasu jego prawomocnego rozstrzygnięcia kwestia opłacenia pisma zawierającego środek odwoławczy staje się bezprzedmiotowa. W związku z tym odrzucenie w tym okresie środka odwoławczego jako nieopłaconego nie znajduje usprawiedliwienia.

Postanowienie SN z 9.06.2006 r., IV CZ 45/06, LEX nr 187060

Zawarte w art. 103 u.k.s.c. sformułowanie „jeżeli wykazała, że nie ma dostatecznych środków na ich uiszczenie” należy rozumieć jako obowiązek wykazania trwałej niemożności uzyskania środków na uiszczenie kosztów sądowych. Procesy sądowe są koniecznym elementem obrotu gospodarczego, dlatego przedsiębiorcy powinni uwzględniać związane z nimi koszty przy planowaniu przyszłych wydatków.

Postanowienie SA w Szczecinie z 28.01.2009 r., I ACz 3/09, LEX nr 516573

Artykuł 103 u.k.s.c. nakłada na stronę będącą osobą prawną obowiązek udowodnienia, że nie posiada dostatecznych środków na pokrycie kosztów sądowych. Wymogu tego nie spełnia powołanie się na okoliczności faktyczne bez ich poparcia dokumentacją ani tym bardziej złożenie oświadczenia o możliwościach majątkowych strony. Skoro ustawodawca uzależnia przyznanie zwolnienia od kosztów sądowych od wykazania braku dostatecznych środków, wnioskodawca winien przedłożyć taką dokumentację, na podstawie której sąd orzekający będzie mógł dokonać ustaleń co do stanu majątkowego wnioskodawcy i oceny podnoszonych przez niego twierdzeń.

Postanowienie SA w Szczecinie z 17.01.2007 r., I ACz 15/07, LEX nr 516563

2.17.2. Wniosek o ustanowienie pełnomocnika z urzędu

Zgodnie z art. 117 k.p.c. powód może domagać się ustanowienia dla siebie pełnomocnika z urzędu (adwokata lub radcy prawnego). Należy zwrócić uwagę, że w obecnym stanie prawnym możliwość ustanowienia adwokata lub radcy prawnego z urzędu nie jest bezwzględnie związana z wcześniejszym uzyskaniem zwolnienia przez sąd z po-

noszenia kosztów sądowych. Z wnioskiem o uzyskanie pomocy prawnej z urzędu może wystąpić zarówno osoba fizyczna, jak i osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową. Wniosek można złożyć na każdym etapie postępowania, a także przed wytoczeniem powództwa.

Zgodnie z art. 117 § 5 k.p.c. wniosek zostanie uwzględniony w przypadku, gdy udział adwokata lub radcy prawnego będzie uznany za potrzebny.

Należy pamiętać, że o tym, czy wniosek zostanie uznany za potrzebny, decyduje sąd (art. 117 § 5 k.p.c.), warto zatem we wniosku wskazać okoliczności przemawiające za tym, że strona, np. ze względu na stopień skomplikowania sprawy i osobę samego wnioskodawcy, potrzebuje fachowej pomocy, oraz szczegółowo uzasadnić to stanowisko. Zgodnie z postanowieniem SA w Warszawie z 24.10.2006 r., III AUz 201/06, LEX nr 1645899, nie można zaaprobować poglądu, że stan zawichości sprawy sądowej jest jedynym kryterium warunkującym potrzebę udziału adwokata lub radcy prawnego w takim postępowaniu. Stwierdzenie zaistnienia tej przesłanki ustanowienia pełnomocnika z urzędu powinno być bowiem dokonane przy uwzględnieniu zarówno okoliczności dotyczących charakteru danej sprawy (stopnia jej skomplikowania), jak i możliwości oraz umiejętności istniejących po stronie wnioskującego (np. ewentualnej nieporadności czy trudności z samodzielnym podejmowaniem czynności procesowych).

W przypadku gdy podmiot ubiegający się o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu został już zwolniony przez sąd z ponoszenia kosztów sądowych i chce uzyskać pomoc prawną z urzędu, powinien złożyć na piśmie lub ustnie do protokołu stosowny wniosek.

Jeżeli podmiot ubiegający się o wyznaczenie pełnomocnika z urzędu nie został zwolniony przez sąd z ponoszenia kosztów sądowych w całości albo części lub o takie zwolnienie się nie ubiegł, to we wniosku należy wykazać także, że nie może on ponieść kosztów ustanowienia profesjonalnego zastępcy procesowego.

Osoba fizyczna powinna złożyć oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, powinna wykazać, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

Należy pamiętać, że istnieje możliwość złożenia wniosku o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego, zanim jeszcze sprawa zostanie wytoczona (art. 117 § 4 k.p.c.). Dodatkowo art. 117³ § 3 k.p.c. przewiduje, że strona domagająca się ustanowienia dla niej pełnomocnika z urzędu może wskazać osobę adwokata lub radcy prawnego, który ma być ustanowiony.

§ Kodeks postępowania cywilnego

Art. 117. § 1. Strona zwolniona przez sąd od kosztów sądowych w całości lub części, może domagać się ustanowienia adwokata lub radcy prawnego.

§ 2. Osoba fizyczna, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli złoży oświadczenie, z którego wynika, że nie jest w stanie ponieść kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego bez uszczerbku utrzymania koniecznego dla siebie i rodziny.

§ 3. Osoba prawna lub inna jednostka organizacyjna, której ustawa przyznaje zdolność sądową, niezwolniona przez sąd od kosztów sądowych, może się domagać ustanowienia adwokata lub radcy prawnego, jeżeli wykaże, że nie ma dostatecznych środków na poniesienie kosztów wynagrodzenia adwokata lub radcy prawnego.

§ 4. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego strona zgłasza wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych lub osobno, na piśmie lub ustnie do protokołu, w sądzie, w którym sprawa ma być wytoczona lub już się toczy. Osoba fizyczna, która nie ma miejsca zamieszkania w siedzibie tego sądu, może złożyć wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego w sądzie rejonowym właściwym ze względu na miejsce swego zamieszkania, który niezwłocznie przesyła ten wniosek sądowi właściwemu.

§ 5. Sąd uwzględni wniosek, jeżeli udział adwokata lub radcy prawnego w sprawie uzna za potrzebny. Podstawą oddalenia wniosku nie może być skorzystanie przez osobę fizyczną z nieodpłatnej pomocy prawnej lub nieodpłatnego poradnictwa obywatelskiego, o których mowa w ustawie z 5.08.2015 r. o nieodpłatnej pomocy prawnej, nieodpłatnym poradnictwie obywatelskim oraz edukacji prawnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 294 oraz z 2020 r. poz. 875 i 1086).

§ 6. Wniosek o ustanowienie adwokata lub radcy prawnego zgłoszony po raz pierwszy w postępowaniu kasacyjnym lub postępowaniu ze skargi o stwierdzenie niezgodności z prawem prawomocnego orzeczenia sąd przekazuje do rozpoznania sądowi pierwszej instancji, chyba że uzna wniosek za oczywiście uzasadniony.

Art. 117³. § 3. Jeżeli strona we wniosku wskazała adwokata lub radcę prawnego, właściwa okręgowa rada adwokacka lub rada okręgowej izby radców prawnych, w miarę możliwości i w porozumieniu ze wskazanym adwokatem lub radcą prawnym, wyznaczy adwokata lub radcę prawnego wskazanego przez stronę.

Orzecznictwo

Emocjonalny charakter spraw rozwodowych nie może stanowić wyłącznego argumentu przemawiającego za ustanowieniem pełnomocnika z urzędu.

Postanowienie SA w Krakowie z 1.02.2011 r., I ACz 29/11, LEX nr 1680280

Jakkolwiek w postępowaniu cywilnym sąd orzekający nie jest bezwzględnie związany wnioskiem strony o ustanowienie dla niej adwokata lub radcy prawnego (dyspozycja art. 117 k.p.c. nie stwarza sama w sobie prawa podmiotowego), to ograniczenie

Publikacja zawiera przystępne omówienie wielu rodzajów pism – nie tylko wszczynających postępowanie, lecz także stanowiących środki odwoławcze od wydanych rozstrzygnięć. Zaprezentowano w niej najważniejsze pisma procesowe: pozwy, apelacje, akty oskarżenia sporządzane w toku postępowań oraz propozycje czynności, które należy podjąć w celu ich poprawnego i skutecznego wniesienia.

Wzory pism przedstawiono w sposób praktyczny, z objaśnieniem i wskazaniem przykładów czynności podejmowanych w określonych sytuacjach procesowych. Objasnienia prowadzą czytelnika krok po kroku tak, aby w sposób należyty mógł przygotować własne pismo według uniwersalnego wzoru.

W książce uwzględniono ponadto orzecznictwo Sądu Najwyższego, a także orzecznictwo sądów apelacyjnych, które ukształtowało praktykę interpretacji poszczególnych żądań procesowych, składanych wniosków dowodowych oraz zarzutów apelacyjnych wzbudzających wątpliwości w określonych sytuacjach.

Publikacja przeznaczona jest w szczególności dla aplikantów, którzy podczas odbywania aplikacji powinni zdobyć podstawową wiedzę o technice sporządzania pism procesowych, aby później doskonalić się w tej materii. Opracowanie zainteresuje również prawników praktyków, mających szansę ulepszyć wypracowane już techniki lub zwrócić uwagę na te elementy, które dotychczas były pomijane.

Aleksandra Cempura – doktor nauk prawnych; adwokat wykonujący zawód w Krakowskiej Izbie Adwokackiej od 2010 r., absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Wydziału Administracji Ekonomii i Zarządzania Uniwersytetu w Orleanie we Francji; od 2016 r. pełni funkcję sędziego Sądu Dyscyplinarnego Krakowskiej Izby Adwokackiej; jest mediatorem przy Centrum Mediacyjnym Naczelnej Rady Adwokackiej; autorka publikacji dla prawników praktyków oraz dla aplikantów.

Anna Kasolik – adwokat; absolwentka Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, ukończyła studia podyplomowe z zakresu prawa autorskiego wydawniczego i prasowego w Instytucie Prawa Własności Intelektualnej UJ, studia podyplomowe z zakresu prawa medycznego i bioetyki prowadzone przez UJ oraz studia podyplomowe z zakresu prawa gospodarczego i handlowego na Wydziale Prawa i Administracji Uniwersytetu Śląskiego; wspólnik w kancelarii KPLA Kasolik, Pawlus-Łapa adwokacka spółka partnerska; od 2016 r. pełni funkcję sędziego Sądu Dyscyplinarnego Krakowskiej Izby Adwokackiej; jest mediatorem wpisanym na listę mediatorów sądowych przy Sądzie Okręgowym w Krakowie; autorka publikacji dla prawników praktyków oraz dla aplikantów.

9 788382 232554 W07P01

ISBN 978-83-8223-255-4

9 788382 232554

ZAMÓWIENIA:

INFOLINIA 801 04 45 45

ZAMOWIENIA@WOLTERSKLUWER.PL

WWW.PROFINFO.PL